

Szegedi Egyetem

A tizedik évforduló jegyében

A Kommunista Ifjúsági Szövetség gazdag tavaszi programja

Mozgalmas heteket él át mostanában a fennállásának tizedik évfordulóját ünneplő Kommunista Ifjúsági Szövetség. Január végén Gödöllőn tanácskoztak a felsőoktatási intézmények képviselői, a marxista társadalomtudományok és az egyetemi ifjúság kapcsolatáról, a hónap közepén a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok helyzetéről és a KISZ feladataival foglalkozó irányelveket a megyei végrehajtó bizottságok tárgyalták, februárban országsszerte megrendezték az ifjú választók gyűléseit. Ugyancsak februárban foly-

nak a művészeti bemutató sorozat tájegységi döntői négy csoportban, és megkezdődnek a jelentkezések az 1967. évi jubileumi építőtáborozásra. Az év egyik legnagyobb eseménye lesz a máciusi-áprilisi Forradalmi Ifjúsági Napok programja. Ünnepeles megnyitóját március 14-én az Erkel Színházból a TV is közvetíti, eseménysorozatát a három nagy forradalmi évforduló méltó megünneplése, kulturális, politikai és sportesemények mellett jelentőssé teszik az ekkor zajló választások, a megyei diák-

Fiatal oktatók

Beszélgetés két főiskolai tanársegéddel

Végigjártam a tudomány-egyetemet és orvosegyetemét, s utolszor indultam útnak, hogy — ezt úgyis a kedves olvasó dönti el — érdekes vagy érdektelen beszélgetésekkel mutassam be felsőoktatásunk fiatal oktatóit. Szándékosan használtam az interjú-formát. Hadd "rúlja el" mondataik rendje, szavaik óvatossága vagy merészsége, hogyan gondolkodnak életükről és életükről, mit mondanak el problémáikról. Most, míg végigme- gyek a Tanárképző Főiskola udvarán, fellépdelek a lépcsőkön, úgy érzem, helyes volt így. A marxizmus-leninizmus tanszék folyosójáig érve már meg is nyugsom. Végigbetűzöm a névtáblákat. Aztán benyílok Veres Ferenc tanársegédhez, aki meglepődve néz fel a könyvből. Nem, nem ismeri ezt a sorozatot. De szívesen mesél magáról.

Átesni

a tűzkeresztségen

Három éve került a főiskola marxizmus-leninizmus tanszékére a budapesti közgazdasági egyetemről a politikai gazdaságtani szakos portba gyakornoknak. Egy évre rá kinevezték tanársegédnek. Fiatal házaspár. Egy éve nősült, s most lakásgondokkal küszködik. Jól érzi magát a főiskolán. — A tanszékre sikerült gyorsan beilleszkedni? — A három év bőven elég volt erre. Szakmailag szert tettem olyan ismeretanyag mennyiségre, hogy képes vagyok szemináriumokat megfigyelni színvonalon ellátni, és kidolgozni az előadásait. A politikai gazdaságtan tárgyból egyetem után — ezt nyugodtan állíthatom — nem lenne célszerű rögtön előadásokat tartani, nemcsak az ismeretanyag, de a módszertani ismeretek pontos tudása feltétlenül kell. Jót tesz, ha az ember, akárcsak én, átesik a tűzkeresztségen, félévénként egy-egy előadást tartva, de minimálisan 2-3 év alatt alakul ki oktatói egyénisége.

— Most hány órája van? — Hetente 9-10 órában végzek oktatói munkát, ehhez hozzá kell számítani azt az 1 vagy 2 óra konzultációt, amelyen a szakmai kérdések mellett a hallgatók egyéni problémáival foglalkozom. Nagyon helytelen szerintem, hogy a fiatal oktatók mindjárt magas óraszámban kezdenek oktatni, és emellett nagyon sok területen kell tevékenykedniük. A nagy megterhelés eléggé megnehezíti a szak-

mai felkészülést, és a tudományos munkába való intenzív bekapcsolódást.

Fontos

a jó időbeosztás

— Csak a megterhelés befolyásolja véleménye szerint a fiatal oktatók munkáját? — Azt hiszem, gátló tényező nagyon sokunknál a lakáskérdés. A teljes munkához nemcsak annak kellene megoldódnia. Sok fiatal oktató jövedelmének alacsony volta miatt kénytelen kiegészítést keresni, túlórákat vállalni, s ez befolyásolja mindennapi munkáját. Csodálkozom, hogy Szegeden nem alkalmazzák olyan mértékben a fiatal oktatókat kollégiumi nevelőknek, mint a budapesti egyetemeken. Nemcsak anyagi helyzetükben nyújtana segítséget, de a hallgatókkal való megismerkedésben is jobb lehetőségek alakulnának így ki.

— Mennyi ideje jut művelődésre? — Sajátos művelődéspolitikát dolgoztam ki magam számára. A televízióban csak sportközvetítéseket és színházi előadásokat nézek meg. A krimi-től távol tartom magam. Évente 4-5 regényt és 2-3 verseskötetet olvasok el. Kicsit szakbarbárnak érzem magam, de ezt is szükségesnek tartom, mert csak így tudom az általános műveltség rovására is tartani a lépést szaktárgyam fejlődésével. Amit nagyon fontosnak tartok: a fizikai kikapcsolódás. Rendszeresen úszom. Hetente három alkalommal lemegyek télen is a SZUE-ba. Ez éppen úgy hozzátartozik az életemhez, mint az olvasás. A sport jó közérzetet eredményez. Heti három órája mindekinek kell, hogy legyen erre.

Nagyon drágák a szakkönyvek

Ugyanazon a folyosón van Szederkényi Antal tanársegéd szobája is. A matematika tanszéken. — Nem túlterhelő a munkája? — Ilyen vonatkozásban nem panaszkodhatom. Heti tizenegy órában van. Ez a tanszéki helyzet, máshol persze van a fiataloknak több órája is.

— Hány éve dolgozik a főiskolán?

— Négy éve. Debrecenben végeztem a tudományegyetemen matematika-fizika szakon, és pályázat útján kerültem ide. Tavaly januártól 1730 forint a fizetésem. Ez akkor bizonyul kevésnek, ha a munkához szükséges könyveket meg akarom vásárolni. Akkor aztán a családnak jut kevesebb. Másfél éves kislányom van.

— Olyan drágák ezek a könyvek? — A magyar nyelvűek ötven forinttól kezdődnek, arra nem is vagyok képes, hogy például egy 248 forintos nyugati szakkönyvet megvegyek. Sokszor szinte szerencsének tartom, hogy olyan kevés jelenik meg. A legdrágábbak persze megvannak a tanszéken, de az ember csak a saját könyvébe tehet szelvényeket, s csak az van mindig kéznél.

— Sok időt vesz el, gondolom, a nevelő és a tudományos munka is?

— Nem mondhatom, hogy a nevelő munka megterhelne. Jó csoportom van. Öt-álló gyerekek. A tudományos munkában pedig jelenleg az irodalom gyűjtésénél tartok. Általános halmazelméleten belül a kontinuum problémájával foglalkozom 69-70-re meg akarom szerezni a doktori címet. Szívesen cikket is megjelentetnék, de az első lépés nehéz. Pedig tudományos munkámhoz itt Szegeden minden segítséget megkapok; szakmai problémákkal Fodor Géza professzorhoz is fordulhatok, és Közép-Európa legjobb matematikai könyvtárát is látogathatom.

— A matematikán kívül mi érdekl?

— A fizika. Másra nem tudok időt szakítani. Esti egyetemre járok, filozófia szakosítóra. A nívós könyveket, igyekszem elolvasni.

Önálló gondolkodásra nevelni

— Mi a véleménye a hallgatókról? — Öszintén szólva azt látom, hogy egy kicsit magukra vannak hagyatva. Nem tudják, hogy mit lehet csinálni. Nem tudásbeli problémák ezek, annak ellenére, hogy mi rosszabb anyagot kapunk, mint az egyetemeken. En közvetlen viszonyt igyekszem kialakítani, és az önálló gondolkodásra neveltem őket.

A KISZ KB sajtókiadványai

Negyven sátor a térképen

Nyári program egyetemistáknak és főiskolásoknak
Huszonkilencezer táborlakó — Tíz éves az építőtáborozás

Február 17-én a KISZ Központi Bizottsága sajtótájékoztatót tartott Budapesten. A megjelent újságírók előtt Vajó Péter, a KISZ KB titkára számolt be a Kommunista Ifjúsági Szövetség jubileumi évének programjáról. Ismertette többek között az ugyancsak jubiláló építőtáborozás 1967. évi feladatait is. Az ország térképén 40 helyen „áll” az idei táborokat jelző sátor. A sátrak rajza mellett a végződik munka szimbólumait látni.

A fiú- és lánytáborok lakóira ezúttal is vasútépítés, útiépítés és csatornaépítés vár, míg a lánytáborok zöldés- és gyümölcsfeldolgozó, kuckó- és kertészkedési, növényápolási végződik majd.

A negyven tábor közül 8 tábor az egyetemeken és főiskolák helyileg létesítenek.

Ilyen helyi egyetemi építőtábor lesz többek között Szegeden, Pécsen, Miskolcon, Veszprémben, Debrecenben, Gödöllőn és Budapesten.

A negyven táborban július 2-tól augusztus 29-ig kéthetes turnusokban összesen 29 ezer egyetemista, főiskolák és középiskolák fiatal dolgozik majd.

Az eredményes munka érdekében különösen nagy ellátásra, az élményt adó gondot fordítanak idén az oktatási és sportéletre, a táborozás hagyományainak továbbfejlesztésére, egyszerűbb, minden eddiginél gazdagabb, valóban élményt nyújtó program megvalósítására.

A tizedik évfordulót egyébként a Hanságban emléktábla-avatással is megünnepelik.

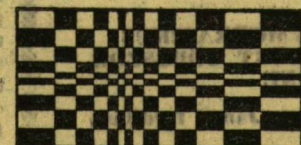
Kiállításokat rendeznek, em-

lékműsorok elevenítik fel az elmúlt tíz év élményeit, eseményeit, találkozókat lesznek régi és mai táborozók részvételével s pályázatokat is kiírnak a tábori élmények megörökítésére. Balatoni csónaktúrák, bélyeg- és gyufacímke-sorozatok, sok más rendezvény és produkció állít méltó emléket a nagyszemű ifjúsági munkahőstettnek a tizedik évfordulón.

Idén egyébként örömdetesen tovább bővülnek a nemzetközi kapcsolatok is.

Cserétáborozás keretében 400 szovjet, 250 csehszlovák és számos bolgár, lengyel és kelet-német fiatal tölti a nyári vakációt hazánkban.

s ennek megfelelően növekszik a külföldön táborozó magyar egyetemista és középiskolások száma is.

S A K K

Rovatvezető: dr. Blahó György

MÉLYEK A GYÖKEREK

Gyümölcsök csodáit, sudár törzset jól ismerik, televízió talajban tenyésztő szerteágazó gyökereit sejtik, titkait fűrészszerű — ez a szovjet sakkozás faja. Diadalmas gyümölcsei: a szilárdan szovjet kézben lévő férfi és női egyéni világbajnokság, a férfi csapatbajnokság és Európa Kupa, a sok nagy nemzetközi torna első díja; erős törzs: az évenként megrendezett bajnoki döntő, a világnak ez a közli- gyelen övezte, legmagasabb szintű nemzet- bajnokság. (Csak a virág, épp a virág okoz némi aggodalmat a keret- zeteknek: Szpasszki öt- nines ifjúsági világbajnoka a szovjet sakkozásnak, és a 15- iskolai csapatvilágbajnoki cím sem mindig Moszkvába tér meg.) Gyökereinek dűsnek és mélyre nyúlnak kell lennie, hiszen a látványos nemzetközi eredmények csak élenk hönk sakkéletből fakadhatnak.

Ugy is van. Szinte beleszéd- dül az ember, ha megpróbál a szovjet sakkversenyek sűrű- jében eligazodni. A bajnokság közép- és elődöntőit jól ismer- tek. De van am mindenes- zővetségi köztársaságok, sőt nagyobb városok is bajnok- sága — és ezek is mind köz- ép- és elődöntőkkel. De meg- rendezik házi bajnokságukat az egyes egyesületek (ugyan- csak közép- és elődöntőkkel), a fegyveres erők, a szaksze- vezetek, a közép- és főiskolá- sok, ipari tanulók. No és a több osztályban rendezett csa-

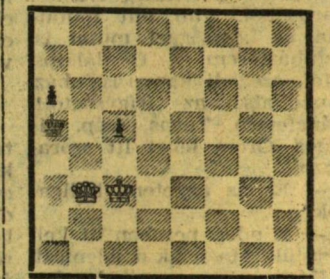
patbajnokságok, városi, köztar- sasági és ösztöndíjas szinten! Ezen felül évente megütközik egymással 40 táblán Leningrád és Moszkva (immár évtizedek- re visszanyúló hagyomány), távirati játszmákat váltanak egymással városok, hajók, és sarkvidéki kutatóállomások. Kezdetben ezekre a sakkese- ményekre nem sok ügyet vet- tet a külföld, legfeljebb any- nyiban, hogy ez az a tömeg, melyből a nagy számok tör-vénye alapján kiemelkednek a kiválóak. Az odavetődös meste- rek néha katasztrófális eredm- ményrel zárták szimultánját- kat, de a bizonyítványmagya- rász hamar megvolt: ott „fő- tornajátékosok részvételét is engedélyezik, ami nálunk nem szokás”. Panov megnyitásmel- leti műveiben egy bonyolult változatnál két 12 éves általá- nos iskolás elemzésére hivat- kozott; ezt furcsaságként meg- jegyezték. Amikor a világ- bajnokjelöltek 1950. évi buda- pesti versenyének nagyszerű Keres-Kotov partijáról — amit Euwe a teremőti fantázia tá- bla mellett alkotásának tartott és az egész sakkvilág Vajda mesterünkkel egyetértve Alje- chinre emlékeztető kombináci- ókat csodált — kiderült, hogy egy előző évi Bivsev-Abra- mov csapatbajnoki játszmán alapul, akkor már mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy ennek a buja gazdagságú sakk- életnek nem csupán a nagy- számok miatt van jelentősége.

Az 1956-os moszkvai olimpi-áról hazatérő Wade angol mes-

ter dicsekedett el azzal, hogy fölfedezte a szovjet sakkozók „titkos fegyverét” — az akkor 2. évfolyamban levő, s még szerény példányszámú Sahmat- nij Bujletnyen. Ez az évente mintegy 2000 játszma, terjedel- mes elemzések és elméleti- cikkeket, valamint értékes ar- chív anyagot közlő lap ke- resve sem találhatót volna jobb reklámnak. De azóta Riga- ban megindult Tal lapja, és megjelenik a Sahmatnaja Moszkva is (ebben Bronstein egyéni hangja, melyen szántó elemzés, és többnyire vitát kavará kijelentések jelentik az egyik fő csemegét). Van már miből tájékozódni annak, aki a cirill betűk olvasására ráadta fejét. És aki nem? Annak szá- mára Svéd- és Franciaország- ban egész vállalkozások olló- zának és latinbetűsítik a szovjet- elméleti anyagot. Az is kedvűt töltheti, aki nem változatokat, hanem sportbeli érdekességeket kutat. Csak néhány példa- egyet: az elmúlt évből. A Moszkva-Leningrád csapatmér- közés során az 1. táblán Korcs- noj 2:0-ra verte Petroszjánt (sőtállt nyílt szovnyolban, vilá- gossal nímzindialban). Moszkva csapatbajnokságában az 1. táblán Botvinnik, Brons- tein, Petroszján és Smiszlov találozott. Itt ugyan jobban csupa döntetlen született köztük, de az országos csapatbaj- nokok legfelsőbb osztályának 1. tábláján — a nevedvírán- zását elő? — Botvinnik isen harcslasnak bizonyult: meverte Smiszlovot, Keres és Szpassz- kijt, kikaptak Taltól és Petrosz- jától, csupán két döntetlent csinált (Geller és Stein ellen). Nem most merészesen?

SZICILIAI VEDELEM. Pus- karskij-Kim, Vlagyimir 1966. Itt gyűltnek össze a szovjet- és a 14. között a 12-18 éves szovjet sakkok, hogy előd- nták az ifjúsági csapatbajnok- ság sorsát. A jövő reménysá- gelnek csatáiból ízelít. 1. e5 c5 2. Hf3 Hc6 3. d4 ed 4. Hf4: c5 5. Hf4: a6 6. Hf4: d6 7. Vg6: Vg6 8. Vg6: Hf6 9. Hf6: d5 10. Hf6: Hf6 11. Hf6: Hf6: 12. Hf6: Hf6 13. Hf6: Hf6: 14. Hf6: Hf6 15. Hf6: Hf6: 16. Hf6: Hf6 17. Hf6: Hf6: 18. Hf6: Hf6 19. Hf6: Hf6 20. Hf6: Hf6: 21. Hf6: Hf6 22. Hf6: Hf6 23. Hf6: Hf6 24. Hf6: Hf6 25. Hf6: Hf6 26. Hf6: Hf6 27. Hf6: Hf6 28. Hf6: Hf6 — világos föladta.

2. L. Klubbel

Matt 2 lépésben.
VII.: Kc3, Vb3. — Söt.: Ka5, gy.: a6, c5.

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Főszerkesztő: Papp Lajos. Szerkesztőség: Szeged Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Tel.: 15-198. 12-330. Kiadásért felel. Kovács László a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója Kiadóhivatal: Szeged Tanácsköztársaság útja 10. Tel.: 13-300. 13-116. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Árs 50 fillér. Előfizetés ne- ved évre 3 Ft Szegedi Nyomda Vállalat